

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 26. november 2018
(OR. en)

14596/1/18
REV 1

SOC 729
EMPL 549
ECOFIN 1136
FSTR 79
JEUN 152

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Mitmeaastase finantsraamistiku investering inimestesse: ELi fondide ja programmide panus sidususse, õiglusse ja konkurentsivõimesse – Eesistujariigi suunav märkus

Delegatsioonidele edastatakse lisas eespool nimetatud teemat käsitlev eesistujariigi suunav märkus nõukogu (EPSCO) 6. detsembri 2018. aasta istungi lõunalauaarutelu jaoks.

EPSCO lõunaluaaarutelu

Mitmeaastase finantsraamistiku investering inimestesse:

ELi fondide ja programmide panus sidususse, õiglusse ja konkurentsivõimesse

Poliitikakontekst

Kord seitsme aasta jooksul otsustab Euroopa Liit oma pikaajalise eelarve – mitmeaastase finantsraamistiku üle. Praegu on otsustav aeg kujundada välja poliitilised prioriteedid aastateks 2020–2027. Nimetatud prioriteete tuleks ka vaadelda aasta tagasi välja kuulutatud Euroopa sotsiaalõiguste samba taustal.

Olles tunnistanud inimestesse investeerimise olulisust, tegi komisjon ettepaneku pühendada üks tulevase mitmeaastase finantsraamistiku poliitikaklastri teemale „Investeerimine inimestesse, sotsiaalsesse ühtekuuluvusse ja väärtustesse“. Nimetatud klasteri põhirahastamisvahendid on Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+), Erasmuse programm ja Euroopa solidaarsuskorpuse programm. Lisaks toetatakse Euroopa sotsiaal- ja tööhõivepoliitikat muudest rahastamisvahenditest, mis elavdavad veelgi sotsiaalseid investeringuid ning tööhõive- ja sotsiaalreformide elluviimist. Nendeks on eeskätt Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond ja InvestEU.

ESF+: tööhõive- ja sotsiaalpoliitika olulisim rahastamisvahend

Ehkki finantskriis on nüüdseks seljataga, on selle sotsiaalsed tagajärjed endiselt vägagi tuntavad. Strateegias „Euroopa 2020“ püstitatud vaesuse vähendamise eesmärgi ei õnnestu tõenäoliselt saavutada ja noorte tööpuudus on mõnes liikmesriigis endiselt vastuvõetamatul tasemel. Lisaks tuuakse Euroopa poolaasta raames koostatavates riigipõhistes soovitusetes välja teatavate liikmesriikide olulisi sotsiaalseid probleeme.

Nende ja muude praeguste sotsiaalsete probleemide lahendamiseks ning Euroopa sotsiaalõiguste sambas sätestatud kohustuste täitmise toetamiseks pakkus komisjon ESF+ puhul välja järgmised kolm temaatilise suunitluse nõuet.

Esiteks nähakse ESF+ ettepanekus ette *ESF+ programmitöö tihe sidumine vastavate riigipõhiste soovitustega*. Sellega soovitakse tagada rahastamise suurem kooskõla tööturureformide, hariduse ja koolituse valdkonna väljakutsetega ning sotsiaalsüsteemide kohandamisega, millele on juhitud tähelepanu riigipõhistes soovitustes. Komisjoni ettepaneku kohaselt peavad liikmesriigid nägema nimetatud väljakutsete käsitlemiseks ette asjakohased vahendid programmitöö alguses ja siis veel kord selle keskel.

Teiseks peaks vähemalt veerand liikmesriikide ESF+ vahenditest olema nähtud ette *sotsiaalse kaasamise meetmete võtmiseks*, sealhulgas materiaalse puuduse kõrvaldamise meetmetesse investeerimiseks.

Kolmandaks hõlmab ESF+ ettepanek erinõuet *seada noorsootöö esikohale liikmesriikides*, kus mittetöötavate ja mitteõppivate noorte osakaal on endiselt üle ELi keskmise.

Eespool nimetatud temaatiliste suunitlustega seonduvate nõuete piiratud arv näitab selget kõrvalepöördumist 2014.–2020. aastaks seatud rangematest nõuetest, kuid samas käsitletakse endiselt vahetult ELi üldeesmäärke. Arutelud temaatiliste suunitluste kriteeriumide üle hõlmavad eeskätt küsimust, kas ESF+ rahaliste vahendite kasutamine peaks olema paindlikum ning kas oleks kasulik tuua ESF+ määrusesse sisse rangemad nõuded.

Tulevase ESF+ lihtsustamist ja paindlikkust käsitlevate arutelude juures on oluline teema see, kui paindlikult on võimalik teha ümberpaigutamisi ühe liikmesriigi eri piirkondade vahel. Komisjon tegi ettepaneku võimaldada täielikku paindlikkust vahendite ümbersuunamiseks arenenumatest piirkondadest vähem arenenud piirkondadesse ning piiratud paindlikkust (kuni 15%) vastupidiseks ümbersuunamiseks.

Arvukad tööhõive- ja sotsiaalpoliitika rahastamise vahendid

Ehkki peamine sotsiaalvaldkonna rahastamise vahend on jätkuvalt ESF+, on veel teisigi, mille põhisuunitlus on investeerimine inimestesse ning eriti oskustesse ja ümberõppesse.

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond annab endiselt väärtusliku panuse reageerimaks ootamatutele negatiivsetele tööturuarengutele, millel on olulised tagajärjed kas ühe suure ettevõtte või mitme väiksema ettevõtte töötajatele.

Programm „InvestEU“ koondab paljud praeguses mitmeaastases finantsraamistikus paralleelselt kasutada olevad ELi finantsinstrumendid. Eelarvetagatisena kasutada olev sotsiaalvaldkonna investeeringute ja oskuste haru suudaks koondada kokku 50 miljardi euro väärtuses investeeringuid, kusjuures kavandatavad liidu vahendid oleks 4 miljardit eurot. Sellest rahastataks eelkõige investeerimist oskustesse, sotsiaalsesse taristusse, tervishoidu, pikaajalisse hooldusse ja ligipääsetavusse, mikrorahastamisse ja sotsiaalse ettevõtte toetusesse, migrantide ja haavatavate inimeste integreerimisse, suurendades nii tegevusvõimalusi sotsiaal-, hariduse ja koolituse valdkonnas. Seega on tegemist ESF+ täiendava programmiga.

Erasmuse kohta esitas komisjon sisuliselt tõhusama, kaasava ja laiendatud ettepaneku, mille eesmärk on kolmekordistada ELis õpirännet. Selles suurendatakse kutsehariduse ja -õppe ning täiskasvanukoolituse toetust ning nähakse ette uusi meetmeid nagu tipperialakeskuste loomine, mille eesmärk on täiendada ESF+ panust noorte ja täiskasvanute oskuste suurendamises ja ümberõppes.

Ühtlasi tuleb tagada ESF+ ja kavandatava reformide tugiprogrammi, eriti reformitoetusvahendi vastastikune täiendavus, et tagada sidus lähenemine struktuurireformide toetamisele ja avaliku halduse ajakohastamisele.

Arutelüküsimused

- 1. Euroopa Sotsiaalfondil+ peaks olema selge poliitiline fookus, kuid samas peaks see jääma piisavalt paindlikuks eri liikmesriikide probleemide lahendamiseks. Millised peaks olema ESF+ peamised prioriteedid? Mil viisil oleks võimalik tagada ESF+ paindlikkus?*
- 2. Arvestades, et liikmesriikide tööhõive- ja sotsiaalpoliitika toetamiseks on välja pakutud mitu rahastamisvahendit, mille üldeesmärk on investeerida inimestesse, siis kuidas oleks võimalik tagada nende ülesehituse, prioriteetide ja tulevase rakendamise vastastikune täiendavus?*